

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Донецького ліцею №2

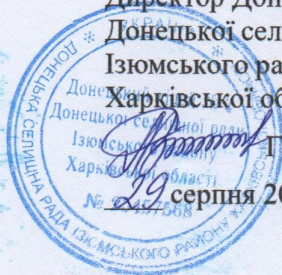
Донецької селищної ради

Ізюмського району

Харківської області

Галина АНДРІЙЧУК

9 серпня 2024 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

для 8-9 класів

Донецького ліцею №2 Донецької селищної ради

Ізюмського району Харківської області

на 2024/2025 навчальний рік

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма Донецького ліцею №2 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області для 8-9 класів розроблена на основі загальних положень типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженою наказом МОНУ від 20.04.2018 № 405) на виконання абзацу двадцять другого частини першої статі 64 Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження,
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальних програм;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.

Навчання в Донецькому ліцеї №2 за освітньою програмою базової середньої освіти (8-9-класи) можуть розпочинати учні 8-9-х класів які на момент зарахування (переведення) до Донецького ліцею №2, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти, що підтверджено відповідним документом.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за 7 клас учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2467,5 годин/навчальний рік:

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у річному навчальному плані Донецького ліцею № 2 Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області, складеного відповідно таблиці 1 Типової освітньої програми II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 8-х, 9-х класів з навчанням українською мовою

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	8-А	8-Б	9-А	9-Б
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
Зарубіжна література	2	2	2	2
Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво	1	1	1	1
Алгебра	3	3	2	2
Геометрія	2	2	2	2
Біологія	2	2	2	2
Географія	2	2	1,5	1,5
Фізика	2	2	3	3
Хімія	2	2	2	2
Трудове навчання	1	1	1	1
Інформатика	2	2	2	2
Основи здоров'я	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Разом	30,5+3	30,5+3	31+3	31+3
Додатковий час на курси, індивідуальні заняття	2	2	3	3
«Українознавство» (курс за вибором)	1	1	1	1
«Харківщинознавство» (курс за вибором)	1	1	1	1
Українська мова (індивідуальні заняття)			1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	31,5+3	31,5+3	33+3	33+3

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план ліцею передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена з врахуванням особливостей організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливостей регіону, рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;
- запровадження курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування;
- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу за 5-денним навчальним тижнем.

У освітній програмі передбачено реалізацію у навчальному плані корекційно-розвиткового складника для дитини з особливими освітніми потребами, що навчається у 9-А класі. Зокрема, цей складник розроблено відповідно до додатку 18 Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 в обсягах, передбачених висновком інклюзивно-ресурсного центру (додаток 2).

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

8 клас	
Предмет	Програма
Українська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Іноземна мова (англійська)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів

	«Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. 5-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 6-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
«Українознавство» (курс за вибором)	УКРАЇНОЗНАВСТВО. Навчальна програма для учнів 5–11 класів закладів загальної середньої освіти України Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 10.08.2020 № 1/11-5310)
«Харківщинознавство» (курс за вибором)	ПРОГРАМА інтегрованого краєзнавчого курсу за вибором «Харківщинознавство» для учнів 8 – 9-х класів закладів загальної середньої освіти (автори: Грінченко О. І., Китиченко Т.С., Саввіч О.М.) Розглянуто та схвалено вченою радою КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (протокол №1 від 25.03.2021)
9 клас	

Українська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література. 5-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Іноземна мова (англійська)	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Географія. 6-9 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія 5-11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Основи правознавства	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Основи правознавства. 9 клас» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. 6- 9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 6-9 класи», рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5- 9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
«Українознавство» (курс за вибором)	УКРАЇНОЗНАВСТВО. Навчальна програма для учнів 5–11 класів закладів загальної середньої освіти України Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 10.08.2020 № 1/11-5310)
«Харківщинознавство» (курс за вибором)	ПРОГРАМА інтегрованого краєзнавчого курсу за вибором «Харківщинознавство» для учнів 8 – 9-х класів закладів загальної середньої освіти (автори: Грінченко О. І., Китиченко Т.С., Саввіч О.М.) Розглянуто

ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати</p>

		<p>задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стра-</p>

		тегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних

ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; вони враховуються при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Діяльнісна спрямованість навчання сприяє не лише демонстрації виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створює умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати

отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу, вчителі при цьому виконують роль тьюторів, фасилітаторів.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З урахуванням індивідуальних здібностей та стану здоров'я учнів може бути організовано навчання за індивідуальною формою відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.08.2019 за № 852/33823.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
Донецького ліцею №2 Донецької селищної ради
Ізюмського району Харківської області
29.08.2024 № 15

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
для дітей з інтелектуальними порушеннями

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		5	6	7	8	9	10	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3	3	3	3	2	2	16
	Українська література	2	2	2	2	2	2	12
Суспільствознавство	Історія України		-	2	2	2	-	6
	Я у Світі	1	-	-	-	-	-	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	5	4	4	4	4	25
Природознавство	Природознавство	1	1	1	2	2	-	7
	Географія	-	2	1	2	2	-	7
	Фізика і хімія в побуті	-	-	2	2	2	1	7
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	-	-	4
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	-	-	4
Технології	Трудове навчання	7	8	8	8	11	18	60
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	6
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	-	5
	Фізична культура	2	2	2	2	2	2	12
Разом		24	27	29	31	31	31	173
Корекційно-розвиткові заняття	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	2	2	2	12
	Розвиток мовлення	1	1	1	1	1	1	6
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	2	2	2	2	12
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	1	1	1	1	6
Гранично допустиме навантаження		25	28	30	32	32	32	179